

Debian-pikaohje

Versio 10 - Debian 10 'Buster' - 2019-03-07

<https://www.debian.org/>

Dpkg	
<code>dpkg -i pkt.deb</code>	Asenna pakettitiedostoja.
<code>dpkg -V [nimet]</code>	Tarkista asennettujen pakettien tarkistussummat.
<code>dpkg-divert [valitsimet] tdsto</code>	Paketista puretaan tiedosto X, purakin se nimellä Y.
<code>dpkg --compare-versions v1 gt v2</code>	Vertaa versionumeroita, tarkista tulos komennolla echo \$? .
<code>dpkg-query -W --showformat=format</code>	Tietoja asennetuista paketeista, format on esim. <code>'\${Package} \${Version} \${Installed-Size}\n'</code> .
<code>dpkg --get-selections > tdsto</code>	Asennettavaksi valittujen pakettien luettelo tiedostoon.
<code>dpkg --set-selections < tdsto</code>	Hae asennettavaksi valittujen pakettien luettelo tiedostosta.

Verkko	
<code>/etc/network/interfaces</code>	Verkkoasetukset (jos network-manager ei ole käytössä).
<code>ip link set laite [up][down]</code>	Käynnistä ja sammuta verkkoliitäntöjä yllä olevan tiedoston mukaisesti.
<code>ip</code>	Näytä ja muokkaa verkkoasetuksia. Vaatii paketin iproute2.
<code>ssh -X ktunnus@kone nimi</code>	Kirjaudu sisään toiseen koneeseen.
<code>scp tdstot ktunnus@kone: polku</code>	Kopioi tiedostoja toiseen koneeseen (tai toisesta koneesta).

Oikeudellinen ilmoitus

Tätä dokumenttia voi käyttää GNU General Public License, version 3 tai myöhemmän, ehtojen mukaisesti. Lisenssin ehdot ovat osoitteessa <https://www.gnu.org/copyleft/gpl.html> ja tiedostossa `/usr/share/common-licenses/GPL-3`. Epävirallinen GPL:n suomennos on luettavissa sivulla https://www.turre.com/licenses/gpl_fi.html.

Copyright © 2004, 2010 W. Martin Borgert
 Copyright © 2016, 2019 Holger Wansing
 Copyright © 2005, 2008, 2010 Tapio Lehtonen (suomennos)

Copyright © 2016, 2019 Juhani Numminen (suomennos)

Tekijät: <https://www.debian.org/doc/user-manuals#refcard>

Ohjeet

<code>man sivu tai man bash</code>	Ohjeet kaikista komennoista ja useista asetustiedostoista.
<code>komento [--help, -h]</code>	Lyhyt ohje, toimii useimmille komennoille.
<code>/usr/share/doc/paketin-nimi/</code>	Paketin ohjeita. Jos on tiedosto README.Debian, se kertoo Debian-kohtaiset asiat.
Ohjeita netissä	Hakuteokset, käsikirjat, UKK:t, HOWTOt, jne.: https://www.debian.org/doc/
Sähköpostituslistat https://lists.debian.org/	Yhteisö on aina avulias. Etsi käyttäjien listoja hakusanalla users.
Wiki https://wiki.debian.org/	Sisältää monenlaista hyödyllistä tietoa.

Asennus

Asennin	Kaiken kertoo https://www.debian.org/devel/debian-installer/
CD-vedokset	Osoitteesta https://www.debian.org/distrib/
<code>boot: expert</code>	Esimerkiksi verkkoasetusten tekoon ilman DHCP:tä tai kun käytetään LILO:a eikä GRUB:ia.

Viit

Vikailmoitukset https://bugs.debian.org/	Tiedot tunnetuista ja korjatuista vioista.
Tietyn paketin vikailmoitukset	Katso https://bugs.debian.org/paketti/ , wnpn paketin nimenä näyttää "työtilauksia".
<code>reportbug</code>	Ilmoita viasta sähköpostilla.
Vikojen raportointiohjeet	https://www.debian.org/Bugs/Reporting

Asetusten teko

/etc/	Järjestelmän kaikki asetustiedostot ovat hakemistopuussa /etc/.
editor tiedostot	Oletusmuokkain. Jokin komennoista nano , emacs , vi , joe .
CUPS-hallinta: http://hostname:631	Tulostimien asetukset selaimen kautta.
dpkg-reconfigure paketin-nimi	Tee paketin asetukset uudestaan, esim. keyboard-configuration (näppäimistö), locales (maa-asetukset).
update-alternatives valitsimet	Määrittää oletussovelluksia.
update-grub	Tiedoston /etc/default/grub muokkaamisen jälkeen.

Taustaprosessit ja järjestelmä

systemctl restart nimi.service	Käynnistä palvelu uudelleen.
systemctl stop nimi.service	Pysäytä palvelu.
systemctl start nimi.service	Käynnistä palvelu.
systemctl halt	Pysäytä tietokone.
systemctl reboot	Käynnistä tietokone uudelleen.
systemctl poweroff	Sammuta tietokone.
systemctl suspend	Aseta tietokone valmiustilaan.
systemctl hibernate	Aseta tietokone lepotilaan.
/var/log/	Hakemisto joka sisältää kaikki lokitiedostot.
/etc/default/	Järjestelmän taustaprosessien ja palveluiden oletusasetuksia.

Tärkeitä komentotulkin käskyjä

cat tdostot	Tulosta tiedostoja ruudulle.
cd hakemisto	Vaihda työhakemistoa.
cp tdostot kohde	Kopioi tiedostoja ja hakemistoja.

Tärkeitä komentotulkin käskyjä

echo merkkijono	Tulosta merkkijono ruudulle.
gzip, bzip2, xz [-d] tdostot	Pakkaa ja pura tiedostoja.
pager tiedostot	Lue tiedostoja ruudulla.
ls [tiedostot]	Näytä hakemistolistaus.
mkdir hakemistojen nimet	Luo hakemistoja.
mv tdosto1 tdosto2	Siirrä tiedostoja tai vaihda nimeä.
rm tiedostot	Poista tiedostoja.
rmdir hakemistot	Poista tyhjiä hakemistoja.
tar [c][x][t][z][j][J] -f tdosto.tar [tdostot]	Luo (c), pura (x), näytä tiedostolistaus (t) pakatulle arkistolle. Käytä .gz-tiedostoille z, .bz2:lle j, .xz:lle J.
find hakemistot lausekkeet	Etsi ehdon täyttävät tiedostot hakemistoista, esim. -name nimi tai -size +1000.
grep merkkijono tdostot	Etsi merkkijonoa tiedostoista.
ln -s tdosto linkki	Luo tiedostoon symbolinen linkki.
ps [valitsimet]	Näytä käynnissä olevat prosessit.
kill [-9] PID	Lähetä prosessille signaali (esim. lopeta prosessi). Selvitä PID komennolla ps .
su - [käyttäjä]	Vaihda toiseksi käyttäjäksi, esim. root.
sudo komento	Suorittaa komennon rootin oikeuksilla, ks. /etc/sudoers.
komento > tdosto	Korvaa tiedoston sisältö komennon tulosteella.
komento >> tdosto	Lisää komennon tuloste tiedoston loppuun.
kto1 kto2	Komento1:n tulosteesta tulee komento2:n syöte.
komento < tdosto	Tiedosto on komennon syöte.

APT

apt update	Päivitä pakettivarastojen (lueteltu tiedostossa /etc/apt/sources.list) hakemistolistaukset. Tarvitaan kun tuo tiedosto tai pakettivarastot muuttuvat.
apt search merkkijono	Etsi pakettien nimistä ja kuvauksista merkkijonot.
apt list -a paketin-nimi	Näytä saatavilla olevien pakettien versiot ja osastot.
apt show -a paketin-nimi	Näytä paketin tiedot mukaanlukien kuvaus.
apt install pakettien nimet	Asenna paketteja pakettivarastoista riippuvuuksiin.
apt upgrade	Asenna uusin versio kaikista jo asennetuista paketeista.
apt full-upgrade	Kuten apt upgrade , mutta parempi ristiriitojen ratkaisu.
apt remove pakettien nimet	Poista paketteja.
apt autoremove	Poista paketit joita mikään muu paketti ei tarvitse.
apt depends paketin-nimi	Luettele kaikki annetun paketin tarvitsemat paketit.
apt rdepends paketin-nimi	Luettele kaikki paketit jotka vaativat annettua pakettia.
apt-file update	Päivitä pakettivarastojen sisällysluettelot, katso apt update .
apt-file search tdoston-nimi	Näytä mihin pakettiin tiedosto kuuluu.
apt-file list paketin-nimi	Näytä paketin sisällysluettelo.
aptitude	Tekstikäyttöliittymä APT:lle. Vaatii paketin aptitude.
synaptic	Graafinen käyttöliittymä APT:lle. Vaatii paketin synaptic.

Dpkg

dpkg -l [nimet]	Pakettien tila ja lyhyt kuvaus.
dpkg -I pkt.deb	Tietoa pakettitiedostosta.
dpkg -c pkt.deb	Pakettitiedoston sisällysluettelo.
dpkg -S tdoston-nimi	Näytä mihin pakettiin tiedosto kuuluu.